Fakultní nemocnice Královské Vinohrady
Šrobárova 1150/50, Praha 10, 100 34, IČO 00064173
Transfuzní oddělení, Tel: 267 162 654, 267 163 954

Zpráva o nežádoucí reakci po transfuzi

Každé podezření na potrasfuzní reakci se má neprodleně hlásit Transfuznímu oddělení. Spolu s vyplněným formulářem zašlete vak(y) se zbytkem TP a vzorek nesrážlivé (EDTA) krve odebraný po transfuzi (minimálně 6 ml vzorku).

Jméno a příjmení:	Č. pojištěnce: /
Oddělení:	Pojišťovna:
Indikace k transfuzi:	Diagnóza:

Předtransfuzní anamnéza: ☐ předchozí transfuze ☐ potransfuzní reakce (jaká)

☐ porody, aborty ☐ antierytrocytové protilátky (jaké)
☐ antileukocytové protilátky ☐ IgA deficit ☐ alergie

Aplikované transfuzní přípravky (uveďte všechny bezprostředně po sobě podané přípravky, které předcházely reakci)

Typ přípravku	Číslo přípravku	Krevní skupina	Množství (ml)	Datum/čas aplikace	Odesíláme vak se zbytkem přípravku
					ano ☐ ne ☐
					ano ☐ ne ☐
					ano ☐ ne ☐
					ano ☐ ne ☐

Další (doprovodná) léčba:

Subjektivní příznaky

bolesti
☐ břicha ☐ na hrudi
☐ hlavy ☐ v místě vpichu
☐ zad
☐ / ☐ dušnost / ortopnoe
☐ nauzea, zvracení
☐ nevolnost
☐ pocení
☐ svědění kůže
☐ úzkost
☐ pocit závratě
☐ zimnice, třesavka
☐ jiné .....

Objektivní nález

☐ angioedém
☐ / ☐ arytmie / tachykardie
☐ bezvědomí
☐ / ☐ bronchospasmus / tachypnoe
☐ cyanóza
☐ DIC
☐ zrudnutí, erytém
☐ / ☐ hemoglobinurie / oligurie
☐ horečka (zvýšení teploty o ≥ 1 °C)
☐ hypotenze (snížení TK o ≥ 30 mmHg)
☐ hypertenze
☐ hypoxemie
☐ chraptění, sípání, stridor
☐ ikterus
☐ kašel
☐ / ☐ kolaps / šok
☐ kopřivka, vyrážka
☐ otoky dolních končetin
☐ plicní edém
☐ průjem
☐ purpura, krvácení po transfuzi
☐ renální selhání
☐ zástava srdce
☐ zvýšená náplň krčních žil
☐ jiný .....

Klinická pracovní diagnóza - reakce

☐ alergická ☐ anafylaktická ☐ febrilní ☐ hemolytická ☐ plicní ☐ septická jiná

Klinický stupeň reakce: ☐ lehká ☐ závažná

Průběh a léčba:

Nežádoucí reakce: Začátek: Konec: (datum/hodina)

Výskyt nežádoucí reakce: opakující se ☐ neopakující se ☐ neznámo ☐

Úmrtí ☐ Příčina smrti: **Pitva:** ano ☐ ne ☐

Datum hlášení

.....
Jmenovka a podpis lékaře

Razítko zařízení (IČZ)

Při výskytu akutní potransfuzní reakce postupujte dle níže uvedených pokynů (zdroj: Doporučení Společnosti pro transfuzní lékařství ČLS JEP č. STL2019 14 - *DOPORUČENÝ POSTUP PŘI ŘEŠENÍ A VYŠETŘOVÁNÍ POTRANSFUZNÍCH REAKCÍ* v aktuálním znění)**:**

- *Okamžitě **přerušte transfuzi, ponechejte i.v.** přístup pro event. terapeutickou intervenci (nejlépe pomalu infundovat fyziologický roztok), ihned informujte lékaře.*
- ***Zkontrolujte** krevní tlak, tělesnou teplotu, a barvu moči, event. proveďte další vyšetření podle klinického stavu příjemce, včetně RTG plic v případě podezření na plicní reakci či oběhové přetížení, monitorujte vitální funkce, zvažte zajištění dýchacích cest.*
- ***Zahajte léčbu** dle klinického stavu pacienta.*
- ***Prověřte totožnost příjemce** transfuzního přípravku.*
- ***Zkontrolujte průvodní dokumentaci k transfuznímu přípravku** (kontrola shody identifikačních údajů transfuzního přípravku na štítku a v průvodním dokladu a kontrola výsledku předtransfuzního vyšetření.*
- ***Zkontrolujte transfuzní přípravek**: identifikační číslo, typ, krevní skupina a dále ověřit vzhled přípravku (změna barvy a konzistence, známky hemolýzy, přítomnost abnormálních shluků, zákalu apod.), neporušenost obalu a dobu použitelnosti přípravku.*
- *Pokud zjistíte záměnu, **proveďte kontrolu všech transfuzí** současně prováděných na oddělení (aby nedošlo ke křížové záměně přípravků určených pro různé pacienty). Pokud je zjištěna křížová záměna, zastavte všechny transfuze na klinickém pracovišti. Pokud není nalezen přípravek určený pro postiženého pacienta, ihned informujte výdejce přípravku (transfuzní oddělení, krevní banku).*
- ***Zkontrolujte zdravotní dokumentaci** příjemce (záznamy o minulých vyšetřeních krevní skupiny AB0, RhD a nepravidelných protilátek).*
- ***Zopakujte kontrolu krevní skupiny** transfuzního přípravku (jen u erytrocytových transfuzních přípravků) a příjemce u lůžka a výsledky porovnejte s kontrolu před transfuzí.*
- *Pokud je při kontrole zjištěna neshoda, ihned **informujte krevní banku** (ta prověří možnost záměny dalších vzorků a transfuzních přípravků).*
- ***Odeberte vzorky krve příjemce pro kontrolní vyšetření:***
  - *Vždy: vzorek pro imunohematologická vyšetření (přednostně z jiné žíly, než kam byl podáván transfuzní přípravek).*
  - *Při podezření na hemolytickou reakci: navíc vzorky pro vyšetření krevního obrazu, včetně mikroskopického vyšetření nátěru periferní krve (schistocyty, aglutináty), volného Hb v séru, LDH, haptoglobinu a bilirubinu.*
  - *K detekci případné aktivace koagulace u závažné reakce:* krevní obraz (trombocyty), koagulační vyšetření (PTT, APTT, TT, D-dimery, AT III, FBG).
  - *K detekci parametrů snížené funkce ledvin u závažné reakce:* (kreatinin, elektrolyty, Astrup)
  - *Při podezření na septickou reakci (septický šok, febrilní reakce s významným zvýšením teploty a třesavkou a zimnicí): hemokultura + paralelní kultivace zbytku transfuzního přípravku).*
  - *Při podezření na anafylaktickou reakci: zvážit vyšetření IgA, event. anti-IgA protilátek*
- ***Odeberte vzorek moči** na biochemické vyšetření (volný hemoglobin, urobilinogen).*
- ***Proveďte zápis o reakci** do dokumentace pacienta.*
- *V případě úmrtí pacienta v souvislosti s transfuzí **zajistěte patologicko-anatomickou pitvu.***

Definice klinického průběhu reakce (zdroj: Doporučení Společnosti pro transfuzní lékařství ČLS JEP č. STL2019_14 - *DOPORUČENÝ POSTUP PŘI ŘEŠENÍ A VYŠETŘOVÁNÍ POTRANSFUZNÍCH REAKCÍ* v aktuálním znění)**:**

1. Lehká: odezní po zastavení transfuze a jednoduché léčbě
2. Závažná: nezamýšlená odezva příjemce související s transfuzí transfuzního přípravku, která má za následek smrt, ohrožení života nebo poškození zdraví či omezení schopnosti pacienta nebo která zapříčiní hospitalizaci či onemocnění nebo jejich prodloužení.

Došetření v ÚHKT Praha (https://www.uhkt.cz/odbornici/laboratore-1/laboratorni-zadanky):

1. Protilátky proti trombocytům, protilátky proti granulocytům, HLA protilátky (sérologické vyšetření): 8-10 ml srážlivé krve (bez gelu) a řádně vyplněnou žádanku.
2. HPA-genotyp: 5-6 ml nesrážlivé (EDTA) krve a řádně vyplněnou žádanku

Typy transfuzních přípravků a další informace jsou uvedeny v řízené dokumentaci FNKV
Standardní postup SP 0537 – Transfuze krve v aktuálním znění.